

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa A. K.

przeciwko Agencji Rynku Rolnego Oddziałowi Terenowemu w Ł.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za okres pozostawania bez pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 kwietnia 2011 r.,

skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powódki
na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł.
z dnia 30 lipca 2010 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 30 lipca 2010 r. Sąd Okręgowy w Ł. odrzucił wniesione przez A. K. zażalenie na postanowienie z dnia 7 kwietnia 2010 r. Sądu Rejonowego w Ł. wobec nieuiszczenia przez powódkę stosownej opłaty.

W skardze z dnia 18 grudnia 2010 r. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powódka zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie: art. 96 pkt 1 ust. 4, art. 35 pkt 1, art. 36 oraz art. 97 zdanie pierwsze ustawy z dnia 28 lipca 2008 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, a nadto art. 5 i art. 130 § 1 k.p.c., poprzez: 1) bezpodstawne przyjęcie, że wartość przedmiotu sporu to jednoroczna pensja powódki, 2) niezgodne z prawem żądanie wniesienia stosunkowego wpisu sądowego od pozwu z prawa pracy, 3) niezgodny z prawem zwrot pozwu wniesionego w zakresie prawa pracy,

4) odrzucanie kolejnych jedenastu środków odwoławczych (zażaleń) powódki, z rażącym naruszeniem zasady obowiązującej w toku postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy o tymczasowym ponoszeniu przez Skarb Państwa wydatków obciążających pracownika (art. 97 zdanie pierwsze ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Skarżąca wskazała, że stanowisko Sądów jest oczywiście niezgodne z prawem i narusza konstytucyjne prawo każdego obywatela RP - zagwarantowane w art. 45 pkt 1 Konstytucji RP - do sprawiedliwego i bezstronnego Sądu.

Wskazując na powyższe skarżąca wniosła o stwierdzenie, że „oba prawomocne i zaskarżone niniejszym orzeczenia o zwrocie pozwu złożonego w zakresie prawa pracy: a mianowicie Zarządzenie Przewodniczącego Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 30 maja 2008 r. w sprawie ...273/08, i Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 30 lipca 2010 r. w sprawie ...78/10, są niezgodne z prawem”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W myśl art. 424¹ § 1 k.p.c. - w brzmieniu nadanym przez art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 155, poz. 1037, powoływanej dalej jako ustawa zmieniająca), obowiązującym od 25 września 2010 r., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Przywołana treść art. 424¹ § 1 k.p.c. ma zastosowanie do przedmiotowej skargi z tego względu, że ustawa zmieniająca nie zawiera przepisów przejściowych, z których wynikałby obowiązek stosowania art. 424¹ § 1 k.p.c. w dotychczasowym brzmieniu do skarg wniesionych w sprawach prawomocnie zakończonych przed dniem wejścia w życie przedmiotowej nowelizacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2010 r., II BP 10/10, niepublikowane). Brak przepisów przejściowych powoduje, że obowiązuje w tym przypadku ogólna zasada natychmiastowej skuteczności przepisów procesowych, wynikająca z art. XV i art. XVI ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 297 ze zm.).

Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy zmieniającej, skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia przysługuje tylko od prawomocnych wyroków sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie, oraz postanowień co do istoty sprawy kończących postępowanie, wydanych przez sąd drugiej instancji w postępowaniu nieprocesowym, w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności orzeczeń sądów państw obcych oraz w postępowaniu o uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody zawartej przed sądem polubownym za granicą (art. 424, art. 519, art. 1148 § 3, art. 1151¹ § 3 i nowy art. 1215 § 3). Od innych prawomocnych orzeczeń skarga nie przysługuje. W treści tego uzasadnienia wskazano także, że nie uwzględniono uwag do projektu ustawy zgłoszonych przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, które wskazywały na potrzebę dodania przepisu o charakterze przejściowym, który dawałby podstawę do rozpatrywania na "dotychczasowych zasadach" skarg o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji innych niż wyroki. Postulat ten nie został uwzględniony, z uwagi na zasadność bezpośredniego zastosowania przepisów nowych. W istocie bowiem powyższa zmiana legislacyjna nie pozbawia możliwości dochodzenia odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem, innego niż wskazane w art. 424¹ § 1 k.p.c., co więcej - upraszcza jego drogę, gdyż stosownie do art. 424^{1b} k.p.c. (dodanego na podstawie tej samej ustawy) - w wypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych.

Z tych względów skarga podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.